

Wybuch II wojny światowej i kampania polska 1939 r.

Podsumowanie

1

Polecenia podsumowujące

1. Omów sytuację międzynarodową Polski przed wybuchem II wojny światowej.
2. Wskaż najważniejsze etapy kampanii polskiej.
3. Przedstaw przyczyny klęski Rzeczypospolitej w kampanii polskiej w 1939 r.

Sytuacja międzynarodowa Polski w przededniu wojny

X 1938 – odrzucenie przez Polskę oferty współpracy z III Rzeszą (m.in. brak zgody na włączenie w skład Niemiec Wolnego Miasta Gdańska).
III 1939 – brytyjskie i francuskie gwarancje pomocy wojskowej dla Polski w razie ataku Niemiec.
Wypowiedzenie przez Hitlera deklaracji o niestosowaniu przemocy z 1934 r.
V 1939 – odrzucenie przez Polskę niemieckich żądań.
23 VIII 1939 – zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow.

Wybuch II wojny światowej i kampania polska (IX–X 1939)

„Fall Weiss” – niemiecki plan ataku na Polskę zakładający wojnę błyskawiczną.

1 IX 1939 – atak Niemiec na Polskę i wybuch II wojny światowej.

Koncepcja obrony państwa opracowana na zlecenie marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego.

17 IX – wkroczenie wojsk sowieckich do Polski bez wypowiedzenia wojny.

17/18 IX – opuszczenie kraju przez prezydenta, rząd i naczelnego wodza, udanie się do Rumunii.

Najważniejsze bitwy kampanii polskiej

z III Rzeszą

- 1 IX – obrona Poczty Polskiej w Gdańsku
- 1–2 IX – bitwa pod Mokrą
- 1–7 IX – obrona Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte
- 8–10 IX – bitwa pod Wizną
- 8–28 IX – obrona Warszawy
- 9–22 IX – bitwa nad Bzurą
- 2–6 X – bitwa pod Kockiem

z ZSRS

- 20–22 IX – obrona Grodna
- 12–22 IX – obrona Lwowa

Podział Polski

28 IX 1939 – podział ziem polskich między Niemcy i ZSRS w następstwie drugiego paktu Ribbentrop–Mołotow

- zachodnia i północna część Polski wcielone do III Rzeszy
- utworzenie i okupacja przez Niemcy Generalnego Gubernatorstwa
- tereny wschodnie – Kresy – przyłączone do ZSRS

Przyczyny porażki i jej konsekwencje

Przyczyny

- przewaga liczebna i militarna agresorów
- bierność sojuszników

Konsekwencje

- znaczne straty osobowe (śmierć blisko 70 tys. polskich żołnierzy, ok. 650 tys. w niewoli niemieckiej i sowieckiej, śmierć ok. 100 tys. cywilów)
- ziemie polskie pod dwiema okupacjami
- zbrodnie popełniane na ziemiach polskich zarówno przez Niemców, jak i Sowietów (m.in. w Bydgoszczy i Grodnie)

Polecane publikacje

- R. Forczyk, *Fall Weiss. Najazd na Polskę 1939*, przeł. J. Szkułliński, Poznań: Dom Wydawniczy Rebis, 2020.
R. Moorhouse, *Polska 1939. Pierwsi przeciw Hitlerowi*, Kraków: Znak, 2019.
A. Zawilski, *Bitwy polskiego września*, Kraków: Znak Horyzont, 2019.

